

Bibliografija odabranih tekstova o Mihovilu Logaru

Apstrakt

U ovom radu se predstavlja bibliografija odabranih tekstova o kompozitoru, muzičkom pedagogu i muzičkom kritičaru Mihovilu Logaru. O njegovim muzičkim ostvarenjima pisali su muzikolozi, teoretičari i izvođači, a najčešće povodom jubileja ili premijernog izvođenja novog dela. Osim toga, zanimljiv prilog ovoj bibliografiji jeste i nekoliko objavljenih razgovora sa umetnikom. Osvrćući se na odabrane enciklopedije, leksikone, zbornike radova i muzičke časopise (kao što su *Pro Musica*, *Zvuk*, *Novi zvuk*, *Muzički talas*, *Zbornik Matice srpske za scenske umetnosti i muziku* itd.), namera je bila da se prikaže širok dijapazon tema i pitanja na koja je Logarovo stvaralaštvo podstaklo širu muzičko-teorijsku i izvođačku javnost.

Ključne reči: Mihovil Logar, bibliografija, muzička periodika, *Pro Musica*, *Zvuk*

Biografija Mihovila Logara

Mihovil Logar rođen je 6. oktobra 1902. godine u Rijeci (tada u Italiji), u uglednoj građanskoj porodici. Po ocu je bio Slovenac, po majci Hrvat, a svojim životnim odabirom postao je Beograđanin, 1927. godine u dvadesetpetoj godini života. Nakon studija kompozicije na Praškom konzervatorijumu, u klasi Boleslava Jiraka, i po završetku Majstorske škole kod Jozefa Suka, Logar se brodom iz Čehoslovačke, tačnije, iz Bratislave preko Budimpešte, zaputio u Beograd. U vreme kada je pristigao u međuratni Beograd, muzički život nije bio na nivou evropskih gradova koje je on poznao. Treba napomenuti i to da su tada mnogi srpski kompozitori bili u Pragu na studijama, ali i u drugim evropskim gradovima, pa muzička scena nije bila bogata delima (tada) savremenih, domaćih kompozitora. „Međutim, okosnicu beogradskog muzičkog života činili su prevashodno pedagoško us-

mereni, muzičko-prosvetiteljski koncerti u organizaciji kulturnih i muzičkih ustanova, praćeni muzičkim predavanjima na kojima je često učestvovalo više solista i poneki kamerni ansambl“ (Pejović 2008, 13). Tako je tek pristigli Logar ipak uspeo da pronađe svoje mesto pod gostoprmljivim beogradskim nebom, zavoleo je Beograd i dobio je prirođenje 1930. godine.¹ Počeo je kao profesor klavira i teorijskih predmeta u Muzičkoj školi (danas Muzičkoj školi „Mokranjac“) i Srednjoj muzičkoj školi pri Muzičkoj akademiji (danas Muzička škola „Slavenski“). Od 1945. godine predavao je kompoziciju i orkestraciju na Muzičkoj akademiji (danas Fakultet muzičke umetnosti), na kojoj je imao svoju klasu.

Kao kompozitor, iznedrio je žanrom veoma obiman opus najrazličitijih dela. Komponovao je kamerne kompozicije, klavirska dela, opere, orkestarska i koncertantna dela, vokalno-instrumentalne opuse (cikluse za glas i klavir, kantate i dr). Mada ovom prilikom neće biti izdvojene pojedinačne kompozicije, jer bi takva studija zahtevala mnogo veći prostor od onog koji je moguć u okviru ovog formata, treba spomenuti da Logarov opus broji preko dvesta dela, a ako mu na nečemu možemo biti posebno zahvalni, onda je to *Himna Beogradu*, kojom je iskazao ljubav prema svojoj izabranoj domovini.

Kada se govori o Logaru, treba imati na umu da je bio vrlo angažovan umetnik. Prepoznat je i prihvaćen kao kompozitor, pijanista i muzički pedagog, koji se istakao u organizaciji rada Muzičke akademije. Međutim, treba spomenuti da se bavio muzičkom kritikom, javnim društvenim radom i učestvovao je kao član žirija na muzičkim festivalima (Areco, Prag, itd.). Njegovi napisi o muzici tiču se aktuelnih muzičkih problema i kritike muzičkog stvaralaštva. Iako to nije bilo njegovo primarno polje interesovanja, ipak je bio ponosan na svoju saradnju sa italijanskim časopisima *La Scala* i *Epoca* (Rivista dell'opera) u kome je bio stalni dopisnik. Pisao je za domaće listove, kao što su *Zvuk*, *Borba* i *Politika*, a saradivao je i sa pojedinim radio stanicama.

„Mihovil Logar je dobitnik i mnogih priznanja i nagrada: *Cvijete Zuzorić* (1928, 1932. i 1938), Oktobarske nagrade grada Beograda (1968), Sedmojulske (1972), Avnoja (1984) i drugih, a nosilac je i Ordena rada sa crvenom zastavom, italijanskog zvanja Comendatore, zlatne medalje Vittorio Gui i član je honoris causa Kraljevsko-carske Akademije u Firenci“ (Pavlović 2008, 112). Od 1956. do 1958. godine bio je predsednik Udruženja kompozitora Srbije.

¹ Mihovil Logar. „Moje prve godine boravka u Beogradu među pedeset daljih“. *Beograd u sećanjima, 1919–1929*. Beograd: SKZ, 1980: 84–93.

Preminuo je u Beogradu, 13. januara 1998. godine, u devedeset šestoj godini.

Bibliografski opis

Povod za izradu jedne ovakve bibliografije bio je obeležavanje 120 godina od rođenja Mihovila Logara. Napravljen je izbor iz različitih bibliografskih izvora, pre svega, iz leksikona i enciklopedija, monografskih, ali i serijskih publikacija. Bibliografija je koncipirana prema jeziku i pismu svake publikacije, sređena je numerički i hronološki, a u okviru iste godine – abecedno.

Iako je ovo, ne kompletna, već bibliografija odabranih radova, treba naglasiti da je kriterijum za odabir bio, pre svega, usmeren na dobijanje informacija o što većem broju tekstova o Mihovilu Logaru, pa su tako pregledane brojne publikacije. Za sastavljanje bibliografije rađeno je istraživanje u Biblioteci Muzikološkog instituta SANU, Biblioteci Fakulteta muzičke umetnosti u Beogradu, kao i u Biblioteci Etnografskog instituta SANU.

Bibliografski opis je skraćen. Za monografske publikacije korišćen je međunarodni standard za bibliografski opis knjiga ISBD (M), dok je za bibliografski opis sastavnih delova serijskih publikacija korišćen međunarodni standard ISBD (CP). Uz nekoliko bibliografskih jedinica nalaze se anotacije za koje se smatra da su informativne za temu i čitaoce. Bibliografija broji 78 jedinica, spisak literature koja je korišćena za sastavljanje Logarove kratke biografije, kao i registrar imena (autora, urednika, priređivača, prevodilaca, saradnika itd.) s uputnim brojevima bibliografskih jedinica.

Bibliografija odabranih tekstova o Mihovilu Logaru

MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE

1. Allegretto giocoso : стваралачки опус Миховила Логара / уредник Роксанда Пејовић. – Београд : Факултет музичке уметности, 2008. – 167 стр. – (Музиколошке студије – монографије ; св. бр. 6). ISBN 978-86-6051-000-8

Садржај: Уводна реч / Марија Масникова, стр. 9; Сто година од рођења Миховила Логара (1902–1998) / Роксанда Пејовић, стр. 13; Комедија дел арте у музичко-сценском опусу Миховила Логара / Надежда Мосусова, стр. 30; Стерија и Логар: Покондирена тиква / Татјана Војнов, стр. 36; Логарово учешће у раду друштва Цвијета Зузорић / Јелена Милојковић-Ђурић, стр. 39; Из записа Миховила Логара (1902–1998) / Мирка Павловић, стр. 44; Покондирена тиква Миховила Логара

/ Марјан Козина, стр. 57; Миховил Логар: Четрдесет прва. Музичка драма у три чина / Зијо Кучукалић, стр. 60; Звучна сагрешења Миховила Логара – о шездесетој годишњици живота / Слободан Хабић, стр. 65; Опера Четрдесет прва Миховила Логара / Роксанда Пејовић, стр. 68; Два оркестарска дела Миховила Логара. Уз седамдесетогодишњицу композиторовог живота / Роксанда Пејовић, стр. 70; Миховил Логар у српском музичком стваралаштву – скица за портрет / Роксанда Пејовић, стр. 74; Премијера Логарове опере у Сарајеву: Саблазан у долини шентфлоријанској / Бранко Каракаш, стр. 87; Разговор са композитором Миховилом Логаром / Бранко Каракаш, стр. 89; Седамдесет година композитора Миховила Логара. У сусрет новим музичким остварењима / Бранко Каракаш, стр. 93; Миховил Логар – пола века у Београду / Ђура Јакшић, стр. 95; Осамдесет Логарових румених пролећа / Александар Обрадовић, стр. 98; Миховил Логар – Покондирена тиква / Мирка Павловић, стр. 103; Поводом деведесетог рођендана једног Београђанина / Мирка Павловић, стр. 109; Миховил Логар: Паштровски витез / Бранка Радовић, стр. 113; Покушаји и остварења уметничке интерпретације ослободилачке борбе у музичкој драми Четрдесет прва Миховила Логара / Катарина Томашевић, стр. 115; Деведесет година Миховила Логара. Ведрина и оптимизам / Живојин Здравковић, стр. 122; Миховил Логар / Живојин Здравковић, стр. 125; Вокална лирика Миховила Логара / Биљана Милановић, стр. 141; Разговор са Миховилом Логаром / Данијела Кулезић, стр. 150; Стилски космополитизам Миховила Логара / Данијела Кулезић, стр. 154; Либретистички поступак у опери Четрдесет прва Миховила Логара / Даница Смиљанић, стр. 157; In memoriam – Миховил Логар (1902–1998) / Властимир Перичић, стр. 162; In memoriam – Миховил Логар (1902–1998) / Гордана Крајачић, стр. 166.

POGLAVLJA U MONOGRAFSKIM PUBLIKACIJAMA I ZBORNICIMA RADOVA

2. [Миховил Логар] // Двадесет пет година Музичке академије у Београду : 1937–1962. – Београд : [Музичка академија], 1963. – Стр. 94, 100.

3. Mihovil Logar : 1902– // *Muzički stvaraoci u Srbiji / Vlastimir Perićić (uz saradnju Dušana Kostića i Dušana Skovrana).* – Београд : Prosveta, 1969. – Стр. 219–237.

4. [Миховил Логар] // 40 година Факултета музичке уметности (Музичке академије) : 1937–1977. / одговорни уредник Властимир Перичић. – Београд : Универзитет уметности у Београду, 1977. – Стр. 19, 52.

5. [Миховил Логар] // Елементи експресионистичке оријентације у српској музици до 1945. године / Марија Бергамо. – Београд : Српска академија наука и уметности, Одељење ликовне и музичке уметности, 1980. – Стр. 131–134, 214–224.

Садржај наведених страна: Миховил Логар, стр. 131; *Две гротеске за клавир*, стр. 133; Миховил Логар, стр. 214; *Две токате за клавир* и

гудачки оркестар, стр. 216; *Легенда о Марку*, стр. 217; *Рондо-увертира*, стр. 220; *V гудачки квартет*, стр. 221; *Саблазан у долини шентфлорјанској*, стр. 223.

6. [Миховил Логар] // Педесет година Факултета музичке уметности (Музичке академије) : 1937–1987 / одговорни уредник Властимир Перичић. – Београд : Универзитет уметности, 1988. – Стр.21, 41–42, 110.

7. Либретистички поступак у опери *Четрдесет прва Миховила Логара*. – Summary (Procedures of the Libretto in the Opera “Forty One” by Mihovil Logar) / Даница Смиљанић // *Српска музичка сцена : зборник радова са научног скупа одржаног од 15. до 18. децембра 1993. године поводом 125. годишњице Народног позоришта / уредник Надежда Мосусова ... [и др.]. – Београд : Музиколошки институт САНУ, 1995. – Стр. 305–311.*

8. Миховил Логар // Шест београдских композитора / Живојин Здравковић. – Београд : Музеј позоришне уметности Србије, 1996. – Стр. 109–132.

9. Миховил Логар (1902–1998) // Есејисти и критичари : од Петра Коњовића до Оскара Данона / Роксанда Пејовић. – Београд : Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности, Катедра за музикологију, 2010. – Стр. 249–261, 382–384. – (Музиколошке студије – Монографије ; св. бр. 12. Музичари-писци у београдском музичком животу друге половине 20. века).

10. Kompozitori slovenačkog porekla u Srbiji / Adriana Sabo // *Strune, milo se glasite : horsko stvaralaštvo slovenačkih kompozitora u Srbiji*. – Kragujevac : Nacionalni savet slovenačke manjine, 2012. – Стр. 9–15.

11. Staging Yugoslav primordial modernism: Cvijeta Zuzorić open Opera competition and Logar’s Sablaзан u dolini šentflorjanskoј (The scandal in the St. Florian valley) / Srđan Atanasovski // *28th Slovenian Music Days*. – Ljubljana : Festival, 2013. – Стр. 134–142.

Rad je izložen na međunarodnom muzikološkom simpozijumu u Ljubljani, organizovanom u okviru manifestacije Slovenački dani muzike (Slovenian Music Days) 2013. године i објављен u оквиру зборника sa овог скупа.

12. Наставници и сарадници од оснивања Музичке академије до данас // 80 година Музичке академије Факултета музичке уметности / уредник Ивана Перковић ... [и др.] –

Београд : Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, 2017. – Стр. 111–112, 285.

LEKSIKONI I ENCIKLOPEDIJE

13. Logar, Mihovil // *Enciklopedija Leksikografskog zavoda 4 : Jugoslavija-Majkov* / urednici Marko Kostrenčić, Miljenko Protega. – Zagreb : Leksikografski zavod FNRJ, 1959. – Str. 628.

14. Лóгар (Logar), Миховил (р. 6. X. 1902) // *Театральная энциклопедия*. Том 3. / Главни редактор П. А. [Павел Александрович] Марков. – Москва : Советская энциклопедия, 1964. – Стр. 567.

15. Logar, Mihovil // *Kompozitori i muzički pisci Jugoslavije : članovi Saveza kompozitora Jugoslavije 1945–1967* / urednik Zija Kučukalić. – Beograd : Savez kompozitora Jugoslavije, 1968. – Str. 356–357.

16. Logar, Mihovil // *Jugoslovenski savremenici : Ko je ko u Jugoslaviji* / glavni redaktor Radošin Rajović. – Beograd : Hronometar, 1970. – Str. 563.

17. Logar, Mihovil // *Muzička enciklopedija* (drugo izdanje) / urednik Krešimir Kovačević. – Zagreb : Jugoslavenski leksikografski zavod, 1974. – Str. 475.

18. Logar, Mihovil / Stana Đurić-Klajn // *The New Grove Dictionary of Music and Musicians 11, Lindeman – Mean-tone*, M / Eds. Stanley Sadie. – London : Macmillan Publishers Limited, 1980. – Str. 132.

19. Mihovil Logar / Vlastimir Peričić // *Jugoslovenska glasbena dela* / urednici Akil Koci, Krešimir Kovačević, Zija Kučukalić, Dragoslav Ortakov, Vlastimir Peričić. – Ljubljana : Državna založba Slovenije, 1980. – Str. 260–267.

20. Logar, Mihovil // *Bibliografija rasprava i članaka : Muzika* (Struka VI), A–R / urednik Marija Kuntarić. – Zagreb : Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984. – Str. 449.

21. Logar, Mihovil // *Leksikon jugoslavenske muzike*, tom 1, A – Ma. / urednik Krešimir Kovačević. – Zagreb : Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984. – Str. 523–524.

22. Pokušaji i ostvarenja umetničke interpretacije oslobođilačke borbe u muzičkoj drami Četrdeset prva Mihovila Logara / Katarina Tomašević // *Tematika NOB in revolucije v sodobni glasbi* : [zbornik] : XXIV Festival Kurirček / [uredil Jože Filo]. – Maribor : [Festival Kurirček], 1986. – Str. 36–49.

23. Лóгар (Logar) Миховил (р. 1902) // *Музыкальный энциклопедический словарь* / главни редактор Г. В. [Георгий Всеволодович] Келдыш. – Москва : Советская энциклопедия, 1990. – Стр. 310.

24. Logar, Mihovil // *Ko je ko u Srbiji 1991: leksikon* / [urednici Momir Đoković ... et al. ; saradnici Jovan Despotović ... et al.]. – Beograd : Bibliofon, 1991. – Str. 245.

25. Logar, Mihovil // *Ko je ko u Srbiji '96 : biografski leksikon intelektualna, umetnička, politička, finansijska, vojna, sportska, elita Srbije* : [4700 ličnosti] / [članovi redakcije Irena Kovačević ... et al.]. – Beograd : Bibliofon-Who's Who, 1996. – Str. 277–278.

26. Logar, Mihovil // *Biographical Dictionary of Balkan Composers* / Eds. Sokol Shupo. – Tirana : ASMUS, 2005. – Str. 362–363.

27. Mihovil Logar // *Leksikon opera* / urednik Gordan Dragović. – Beograd : Univerzitet umetnosti, 2008. – Str. 676–679.

ČASOPISI (IZBOR)

28. Pregled muzičkih izdanja. Muzikalije. Marko Tajčević: Sedam balkanskih igara. Izdanje Hrvatskog Glazbenog Zavoda, Zagreb, 1927. – M. Logar: Mala Serenada. Edition populaire N° 590, Frajt, Beograd / R. Š. [Rikard Švarc] // *Музика : часопис за музичку културу*². – Београд : [б. и.] (Штампарија Планета). – Год. 1, св. 1 (januar) (1928), str. 28.

29. Преглед музичких издања. Музикалије. Mihovil Logar: „Musica antica: 1. Aria. 2. Tempo di ballo“. Za violinu i klavir. Jovan Frajt, Editeur, Beograd / R. Š. [Rikard Švarc] // *Музика : часопис за музичку културу*. – Београд : [б. и.] (Штампарија Планета). – Год. 1, св. 8–9 (август – септембар) (1928), стр. 268.

30. Преглед музичких издања. Музикалије. Mihovil Logar: „Uspavanka za srednji ženski glas“ (c – fis). Jovan Frajt, Editeur, Beograd // *Музика : часопис за музичку културу*. – Београд : [б. и.] (Штампарија Планета). – Год. 1, св. 8–9 (август – септембар) (1928), стр. 268.

31. Преглед музичких издања. Музикалије. Mihovil Logar; – *Musique à mon bébé – Petite suite pour petites mains intelligentes – Piano a 2 ms – Edition Frajt, Belgrade* / M. M. [Милоје Милојевић] // *Музика : часопис за музичку културу*. –

² Vlasnik časopisa *Muzika : časopis za muzičku kulturu* bio je Rikard Švarc, a zajedno sa njim su ga uređivali Miloje Milojević i Kosta Manojlović. Izlazio je u Beogradu od 1928. do 1929. godine, a štampa ga je Grafički umetnički zavod „Planeta“, kasnije u štampariji Drag. Gregorića.

Београд : [б. и.] (Штампарија Планета). – Год. 1, св. 11 (новембар) (1928), стр. 333.

32. Нова дела. Ант. Добронић: „Југословенске пучке попијевке“. **Миховил Логар:** „Моја земља“ // *Гласник музичког друштва „Станковић“*³. – Београд : Музичко друштво »Станковић«. – Год. 3, бр. 3 (јуни) (1930), стр. 64–65.

33. Нова дела. Српске народне мелодије (предратна Србија). **Скупио Владимир Ђорђевић; Коста Манојловић:** *Историјски погледи на музику у Енглеској*; **Миховил Логар:** *Сонатина за клавир*; **Д-р Божидар Широла:** *Зајчева музика Гундулићеве „Дубравке“*; **Божа Јоксимовић:** *Песме младости*; **Божа Јоксимовић:** *Музички буквар* // *Гласник музичког друштва „Станковић“*. – Београд : Музичко друштво »Станковић«. – Год. 4, бр. 9–10 (новембар – децембар) (1931), стр. 307–311.

34. Кроз књиге и часописе. **Mihovil Logar:** *Minuetto con tristezza – Minuetto con umore. За клавир. Edition Frajt – Београд*; **Marko Tajčević:** *Dvije male suite. За klavir. Izdanje Muzičke škole „Lisinski“, Zagreb 1932*; **Mihovil Logar:** *Tango. За клавир. Edition Frajt – Београд [...]* // *Гласник музичког друштва „Станковић“*. – Београд : Музичко друштво »Станковић«. – Год. 5, бр. 5–6 (мај – јуни) (1932), стр. 161–169.

35. Вести и белешке. Класа ритмичке гимнастике Музичке школе „Станковић“. **Г. Петар Стојановић.** *Nova opera M. Logara – „Sablazan u dolini Šentflorijanskoj [...]* // *Гласник музичког друштва „Станковић“*. – Београд : Музичко друштво »Станковић«. – Год. 8, бр. 3 (март) (1938), стр. 61–62.

36. Vesti i beleške. G. Nikola Cvejić. Udruženje prijatelja umetnosti „Cvijeta Zuzorić“. **Luisa de Lepa-Ves. Mihovila Logara... Evgenije Morawski / urednik Stana Ribnikar // Zvuk : revija za muziku**⁴. – Београд : Stana Ribnikar. – ISSN 2334-8860. – Br. 6 (april) (1933), str. 240.

³ *Glasnik muzičkog društva „Stanković“* izlazio je u dve etape: 1928–1934. i 1938–1941. Od 1. januara 1931. izlazio je pod nazivom *Muzički glasnik* pod okriljem Muzičkog društva „Stanković“.

O međuratnoj periodici: Aleksandar Vasić, *Srpska muzikografija međuratnog doba u ogledalu korpusa muzičke periodike : doktorska disertacija* (rukopis). Novi Sad : Univerzitet u Novom Sadu, Akademija umetnosti, Katedra za muzikologiju i etnomuzikologiju, 2012: 269.

⁴ Časopis *Zvuk : revija za muziku* izlazio je u periodu od 1932. do 1936. godine. Sadrži stručne članke o muzici u zemlji i inostranstvu, tekstove iz istorije muzike, kao i pregled literature.

37. Muzička izdanja. Mihovil Logar: Dve japanske priče – Tango – Berceuse za klavir. Edition Frajt, Beograd / R. Š. [Rikard Švarc], urednik Stana Ribnikar // *Zvuk : revija za muziku*. – Beograd : Stana Ribnikar. – ISSN 2334-8860. – Br. 7 (maj) (1933), str. 279–280.

38. Музичке едиције. Рајичић – Логар: „Песме за глас и клавир“ / В. В. [Војислав Вучковић] // *Славенска музика*⁵. – Београд : [Удружење пријатеља славенске музике]. – Год. 1, бр. 1 (новембар) (1939), стр. 3–4.

Текст је касније у истом облику прештампан у књизи: Војислав Вучковић *Студије, есеји, критике*, редактор Властимир Перичић, Београд : Нолит, 1968: 592.

39. Музичка издања. Миховил Логар: „Две јапанске приче“ (Издање Фрајт – Београд) / М. Ђ. [Милка Ђаја] // *Славенска музика*. – Београд : [Удружење пријатеља славенске музике]. – Год. 1, бр. 6 (април) (1940) стр. 46.

40. Друштвене вести. Интерни концерт Удружења; Конкурс за „Награду у спомен Бојане Јелаче“; Нова опера М. Логара; 60 годишњица Рудолфа Карела // *Славенска музика*. – Београд : [Удружење пријатеља славенске музике]. – Год. 2, бр. 1–2 (јануар – фебруар) (1941), стр. 7–8.

41. Vesti i beleške. „Ero s onoga svijeta“; Mihovil Logar. „So-ročinski sajam“. [...] // *Гласник музичког друштва „Станковић“*. – Београд : Музичко друштво »Станковић«. – Год. 11, бр. 1–2 (јануар – фебруар) (1941), стр. 29–30.

42. Pokondirena tikva Mihovila Logara / Marjan Kozina // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija*⁶/ urednik Stana Đurić-Klajn. – ISSN 0044-555X. – Br. 9–10 (1957), str. 381–383.

43. Hronika muzičkog života / Dušan Kostić // *Zvuk : jugo-slovenska muzička revija* / urednik Stana Đurić-Klajn. – ISSN 0044-555X. – Br. 30 (1959), str. 501–506.

⁵ *Славенска музика* или *La musique slave* био је гласник Удружења пријатеља славенске музике, смештеног у Београду. Уређивали су га Милка Ђаја, Јован Зорко и Драгутин Ћолић, а штампан је у „Нушићу“. Излазио је од 1939. до 1941. године.

⁶ Часопис *Zvuk* био је гласило Савеза организација композитора Југославије (SOKOJ). Утемељено је у Београду 1955. године, а главна уредница је била Стана Ђурић-Клајн. Од 1967. године, часопис излази у Сарајеву, под окриљем Удружења композитора БиХ, а главни уредник је Зија Кућукалић. Прекид у излажењу часописа наступа 1986. године, да би 1989. седиште било премештено у Загреб. Међутим, након неколико бројева, часопис коначно престаје да излази 1990. године. У *Лексикон југославенске музике*, том 2, Ме–Ž, уредник Креšимир Ковачевић, Загреб : Југославенски лексикографски завод „Миролас Крлежа“, 1984: 565.

U ovom tekstu se, između ostalog, govori o izvođenju Logarovog Koncerta za klarinet i orkestar, koji je izveo Bruno Brun pod dirigentskom palicom Krešimira Baranovića.

44. Mihovil Logar : četrdeset prva : muzička drama u tri čina / Zijo Kučukalić // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija* / urednik Stana Đurić-Klajn. – ISSN 0044-555X. – Br. 49–50 (1961), str. 471–479.

45. Zvučna sagrešenja Mihovila Logara : o šezdesetoj godišnjici života / Slobodan Habić // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija* / urednik Stana Đurić-Klajn. – ISSN 0044-555X. – Br. 56 (1963), str. 29–32.

46. Четрдесет прва Миховила Логара / Роксанда Пејовић // *Pro Musica* / urednik Ђура Јакшић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 19 (1966), стр. 10–11.

47. Премијера Логарове опере у Сарајеву : „Саблазан у долини шентфлоријанској“ / Бранко Каракаш // *Pro Musica* / urednik Ђура Јакшић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 38 (1968), стр. 10–11.

48. Разговор са композитором Миховилом Логаром / Бранко Каракаш // *Pro Musica* / urednik Ђура Јакшић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 38 (1968), стр. 11–14.

49. Nova Logareva opera na sarajevskoj sceni / Z. K. [Zija Kučukalić] // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija* / urednik Zija Kučukalić. – ISSN 0044-555X. – Br. 91 (1969), str. 48.

50. [Седамдесет] 70 година композитора Миховила Логара : у сусрет новим музичким остварењима / Бранко Каракаш // *Pro Musica* / urednik Ђура Јакшић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 63 (1972), стр. 10–11.

51. Dva orkestarska dela Mihovila Logara : uz sedamdesetogodišnjicu kompozitorovog života / Roksanda Pejović // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija* / urednik Zija Kučukalić. – ISSN 0044-555X. – Br. 4 (zima) (1973), str. 394–408.

52. Миховил Логар : Пола века у Београду / Ђура Јакшић // *Pro Musica* / urednik Ђура Јакшић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 91 (1977), стр. 4–5.

53. Mihovil Logar : Pokondirena tikva / Mirka Pavlović // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija* / urednik Zija Kučukalić. – ISSN 0044-555X. – Br. 4 (1982), str. 57–60.

54. Osamdeset Logarevih rumenih proleća / Aleksandar Obradović // *Zvuk : jugoslovenska muzička revija* / urednik Zija Kučukalić. – ISSN 0044-555X. – Br. 4 (1982), str. 53–56.

55. Миховил Логар : „Паштровски витез“ / Бранка Радовић // *Pro Musica* / уредник Ђура Јакшић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 124 (1984), стр. 14.

56. Приказ плоча: Душан Радић, Душан Радић – Музика за клавир, Љубица Марић, Станојло Рајичић и Миховил Логар – Концертантна музика / Горица Пилиповић // *Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*. – ISSN 0352-9738. – Бр. 10–11 (1992), стр. 255–257.

57. Вечита ведрина живљења : 90 година живота композитора Миховила Логара / Татјана Војнов // *Pro Musica* / уредник Бранка Радовић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 148 (1992), стр. 9–10.

58. Razgovor sa Mihovilom Logarom / Danijela Kulezić // *Нови Звук : интернационални часопис за музику* / уредник Мирјана Веселиновић-Хофман. – ISSN 0044-555X. – Br. 1 (1993), str. 13–16.

59. Вокална лирика Миховила Логара. – Summary / Биљана Милановић // *Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*. – ISSN 0352-9738. – Бр. 12–13 (1993), стр. 137–148.

60. Stilski kosmopolitizam Mihovila Logara / Danijela Kulezić // *Muzički talas* / urednik Hristina Medić. – ISSN 0354-9313. – Br. 1 (1994), str. 98–99.

61. Igra u klavirskoj muzici Mihovila Logara / Danijela Kulezić // *Muzički talas* / urednik Hristina Medić. – ISSN 0354-9313. – God. 4, br. 3–6 (1997), str. 22–31.

62. In memoriam : Миховил Логар (1902–1998) / Властимир Перичић // *Нови Звук : интернационални часопис за музику* / уредник Мирјана Веселиновић-Хофман. – ISSN 0044-555X. – Бр. 11 (1998), стр. 119–122.

63. In memoriam : Миховил Логар / Гордана Крајачић // *Pro Musica* / уредник Бранка Радовић. – ISSN 0555-2117. – Бр. 161 (1999), стр. 32.

64. Dela Mihovila Logara u njima savremenom kontekstu srpske muzike / Roksanda Rejović // *Нови Звук : интернационални часопис за музику* / уредник Мирјана Веселиновић-Хофман. – ISSN 0044-555X – Br. 20 (2002), str. 50–59.

65. Шест писама Миховила Логара : „Озвучени Стерија“. – Summary / Миодраг Милановић // *Зборник Матице српске за сценске уметности и музику*. – ISSN 0352-9738. – Бр. 41 (2009), стр. 129–137.

https://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/muzika_41.pdf

66. Slovenački kompozitori u Srbiji. Davorin Jenko, Mihovil Logar, Zlatan Vauda / Anica Sabo // *Traditiones : zbornik inštituta za slovensko narodopisje in glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU*. – ISSN 0352-0447. – Ljubljana : Založba ZCR, ZCR SAZU. – 39/1 (2010). – Str. 261–272.

DOI: 10.3986/Traditio2010390118;
<http://isn.zrc-sazu.si/index.php?q=sl/node/303>

67. Skladatelji slovenskega rodu v Srbiji. – Sažetak. – Abstract / Adriana Sabo // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 1 (2015), str. 83–95.

Deo teksta posvećen Logaru se nalazi na stranama 86–88; Članak je uz saglasnost uredništva časopisa preuzet iz: Meddobje: splošno kulturna revija (Buenos Aires, Argentina), god. / let. XLVII, br. / št. 1–4, 2013 : 90–103.

<http://slovinci.rs/adriana-sabo-skladatelji-slovenskega-rodu-v-srbiji/>

68. Slovensko srbski kulturni in še posebej glasbeni odnosi Glasba je brezmejna! – Sažetak. – Abstract / Franc Križnar // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 5 (2019), str. 111–128.

DOI: <https://doi.org/10.18485/slovenika.2019.5.1.7>;
<http://slovinci.rs/franc-kriznar-slovensko-srbski-kulturni-in-se-posebej-glasbeni-odnosi-glasba-je-brezmejna/>

69. Opera Pokondirena tikva Mihovila Logara i zasnivanje komičnog muzičko-scenskog žanra u Srbiji. – Povzetek. – Abstract / Ivana Vuksanović // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 6 (2020), str. 25–48.

DOI: <https://doi.org/10.18485/slovenika.2020.6.1.2>
<http://slovinci.rs/ivana-vuksanovic-opera-pokondirena-tikva-mihovila-logara-i-zasnivanje-komicnog-muzicko-scenskog-zanra-u-srbiji/>

70. Две токате за клавир и гудачки оркестар Миховила Логара. – Povzetek. – Abstract / Милош Браловић // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 61–74 : note.

71. Iz neobjavljene fototeke Mihovila Logara / Mihovil Lale Logar, Svetlana Logar // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obra-*

zovanje. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 19–42

72. Humor u Maloj serenadi Mihovila Logara. – Povzetek. – Abstract / Neda Nikolić // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 75–92 : prilozi.

73. Rokopisi in zgodnje notne izdaje Mihovila Logarja (1902–1998) iz Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani v luči skladateljve korespondence z ljubljansko Glasbeno matico v času od 1928 do 1941. – Sažetak. – Abstract / Lidija Podlesnik Tomášiková // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 129–150 : ilustr.

74. Zaostavština Mihovila Logara u Odboru za zaštitu srpske muzičke baštine SANU. – Povzetek. – Abstract / Bojana Radovanović i Marija Golubović // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 93–127 : tabela.

75. Uvodna reč = Uvodnik = Editorial / Adriana Sabo, Milan Milojković // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 7–15

Temat časopisa *Slovenika* 8 posvećen je 120-godišnjici rođenja Mihovila Logara i sadrži devet tekstova posvećenih njemu.

76. Iz simfonijskog opusa Mihovila Logara (1902–1998) : Rondo rustiko. – Povzetek. – Abstract / Anica Sabo // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 47–59 : tabela.

77. Imaginarna muzička scena u kamernim delima Mihovila Logara : prikaz koncerta održanog u galeriji sanu 6. oktobra 2022. godine / Stefan Savić // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 249–252

78. Bibliografija odabranih tekstova o Mihovilu Logaru. – Povzetek. – Abstract / Teodora Trajković // *Slovenika – časopis za kulturu, nauku i obrazovanje*. – ISSN 2466-555X ; eISSN 2466-2852. – Br. 8 (2022), str. 151–167

Literatura

- Pavlović 2008. – Павловић, Мирка. 2008. „Поводом деведесетог рођендана једног Београђанина“. У *Allegretto giocoso: Стваралачки опус Миховила Логара*, ур. Роксанда Пејовић, 109–112. Београд: Факултет музичке уметности [Pavlović, Mirka. 2008. „Povodom devedesetog rođendana jednog Beograđanina“. U *Allegretto giocoso : Stvaralački opus Mihovila Logara*, ur. Roksanda Pejović, 109–112. Beograd: Fakultet muzičke umetnosti].
- Pejović 2008. – Пејовић, Роксанда. 2008. „Сто година од рођења Миховила Логара (1902–1998): Делатност Миховила Логара у историјској перспективи“. У *Allegretto giocoso: Стваралачки опус Миховила Логара*, ур. Роксанда Пејовић, 13–29. Београд: Факултет музичке уметности [Pejović, Roksanda. 2008. „Sto godina od rođenja Mihovila Logara (1902–1998): Delatnost Mihovila Logara u istorijskoj perspektivi“. U *Allegretto giocoso: Stvaralački opus Mihovila Logara*, ur. Roksanda Pejović, 13–29. Beograd: Fakultet muzičke umetnosti].
- „Zvuk“. U *Leksikon jugoslavenske muzike*, tom 2, Me–Ž, ur. Kovačević, Krešimir. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 1984: 565.

Teodora Trajković
Muzikološki inštitut SANU
Beograd, Srbija
teodora.trajkovic93@gmail.com

BIBLIOGRAFIJA IZBRANIH BESEDIL O MIHOVILU LOGARJU

V tem prispevku je predstavljena bibliografija izbranih besedil o skladatelju, glasbenem pedagogu in glasbenem kritiku Mihovilu Logarju. O njegovih glasbenih stvaritvah so pisali muzikologi, teoretiki in izvajalci, najpogosteje ob jubilejih ali premiernih izvajanjih novih del. Poleg tega, je zanimiva priloga k tej bibliografiji tudi nekaj objavljenih pogovorov z umetnikom. Z vpogledom v izbrane enciklopedije, leksikone, zbornike prispevkov in glasbene časopise (kot so *Pro Musica*, *Zvuk*, *Novi zvuk*, *Muzički talas*, *Zbornik Matice srpske za scenske umetnosti i muziku* itn.), je namen bil predstaviti širok diapazon tem in vprašanj, na katere je Logarjevo ustvarjanje spodbudilo širšo glasbeno-teoretično in izvajalsko javnost.

Ključne besede: Mihovil Logar, bibliografija, glasbena periodika, *Pro Musica*, *Zvuk*

Teodora Trajković
SASA Institute of Musicology
Belgrade, Serbia
teodora.trajkovic93@gmail.com

THE BIBLIOGRAPHY OF SELECTED TEXTS ABOUT MIHOVIL LOGAR

The paper presents a bibliography of selected texts about the composer, music pedagogue and music critic Mihovil Logar. Numerous musicologists, theorists and performers published contributions about his musical achievements, usually on the occasion of an anniversary or the premiere performance of a new composition. Furthermore, several published interviews with Logar are an interesting addition to this bibliography. Relying on selected encyclopedias, lexicons, anthologies and music journals (e.g. *Pro Musica*, *Zvuk*, *Novi Zvuk*, *Muzički Talas*, *Zbornik Matice Srpske za Scenske Umetnosti i Muziku*, etc.), we seek to present a wide range of topics and issues arising around Logar's work in a wider audience of music theorists and performers.

Keywords: Mihovil Logar, bibliography, music periodicals, *Pro Musica*, *Sound*

Primljeno / Prejeto / Received: 05. 08. 2022.
Prihvaćeno / Sprejeto / Accepted: 07. 12. 2022.

IMENSKI REGISTAR

- Atanasovski, Srđan 11
- Baranović, Krešimir 43
- Bergamo, Marija 5
- Bralović, Miloš 70
- Bruno, Brun 43
- Despotović, Jovan 24
- Dragović, Gordan 27
- Đaja, Milka 39
- Đoković, Miomir 24
- Đurić-Klajn, Stana 18, 36–37, 42–45
- Filo, Jože 22
- Golubović, Marija 74
- Habić, Slobodan 1, 45
- Jakšić, Đura 1, 46–48, 50, 52, 55
- Karakaš, Branko 1, 47–48, 50
- Keldiš, Georgij Vsevolodovič (Келдыш, Георгий Всеволодович) 23
- Koci, Akil 19
- Kostić, Dušan 3, 43
- Kostrenčić, Marko 13
- Kovačević, Irena 25
- Kovačević, Krešimir 17, 19, 21
- Kozina, Marjan 1, 42
- Krajačić, Gordana 1, 63
- Križnar, Franc 68
- Kučukalić, Zija(o) 1, 15, 19, 44, 49, 51, 53–54
- Kulezić, Danijela 1, 58, 60–61
- Kuntarić, Marija 20
- Logar, Mihovil Lale 71
- Logar, Svetlana 71
- Markov, Pavel Aleksandrovič (Марков, Павел Александрович) 14
- Masnikosa, Marija 1
- Medić, Hristina 60–61
- Milanović, Biljana 1, 59
- Milanović, Miodrag 65
- Milojević, Miloje 31
- Milojković, Milan 75
- Milojković-Đurić, Jelena 1
- Mosusova, Nadežda 1, 7
- Nikolić, Neda 72
- Obradović, Aleksandar 1, 54
- Ortakov, Dragoslav 19
- Pavlović, Mirka 1, 53
- Pejović, Roksanda 1, 9, 46, 51, 64
- Peričić, Vlastimir 1, 3–4, 6, 19, 38, 62
- Perković, Ivana 12
- Pilipović, Gorica 56
- Podlesnik Tomášiková, Lidija 73
- Protega, Miljenko 13
- Radovanović, Bojana 74
- Radović, Branka 1, 55, 57, 63
- Rajović, Radošin 16
- Ribnikar, Stana v. Đurić-Klajn, Stana
- Sabo, Adriana 10, 67, 75
- Sabo, Anica 66, 76
- Savić, Stefan 77

- Sejdi, Stenli (Sadie, Stanley) 18
Skovran, Dušan 3
Smiljanić, Danica 1, 7
Šupo, Sokolj (Shupo, Sokol) 26
Švarc, Rikard 28–29, 37
Tomašević, Katarina 1, 22
Trajković, Teodora 78
Veselinović-Hofman, Mirjana
58, 62, 64
Vojnov, Tatjana 1, 57
Vučković, Vojislav 38
Vuksanović, Ivana 69
Zdravković, Živojin 1, 8